

Nacionalinis architektūros institutas (NAI) – tai būsimoji Lietuvos architektūros platforma, kurios tikslas yra tyrinėti, saugoti ir pristatyti Lietuvos architektūros paveldą bei šiuolaikines praktikas, skatinti architektūrinį mąstymą ir visuomenės dialogą apie aplinką. Institutas įkurtas atliepiant valstybės siekį įtvirtinti architektūros kultūros svarbą nacionaliniu ir tarptautiniu mastu.

NAI vizija

Stiprų (konkurencingą) tarptautinį ir išskirtinį vietinį identitetą turinti parodų centro ir tuo pačiu muziejaus funkcijas atliekanti institucija, atvira laiko iššūkiams, savirefleksijai ir įvairių visuomenės grupių įsitraukimui, kūrybiškai ir aktyviai veikianti architektūros meno ir bendrajame kultūros žinių lauke.

Pagrindiniai tikslai ir funkcijos

Kokybiškai pristatyti Lietuvos ir užsienio architektūros procesus ir svarbiausias tendencijas, skatinti Lietuvos architektūros meno raidą ir jos suvokimą visuomenėje, kaupti, saugoti, tyrinėti ir pristatyti Lietuvos architektūros meno ir architektūros paveldo vertybes, ypatingą dėmesį skiriant Kauno tarpukario modernizmui.

Šiuo metu NAI komanda sudaryta iš 12 darbuotojų:

Direktorius: Kęstutis Kuizinas

Pavadootoja: dr. Viltė Migonytė-Petrušienė

Finansininkė: Žydrūnė Ribokienė

Personalo ir dokumentų valdymo specialistė: Ieva Laurinienienė

Administracijos vadovė: Živilė Stankevičienė

Komunikacijos koordinatorius Algirdas Šapoka

Rinkinio kuratorius: dr. Paulius Tautvydas Laurinaitis

Skaityklos kuratorė: Ieva Davulytė

Skaitmeninio turinio koordinatorius: Darius Matonis

Edukacijos projektų koordinatorius: Algimantas Grigas

NEB koordinatorė: Gabrielė Janilionytė

Parodų kuratorė: Sandra Šlepikaitė

NAI 2027 m. įsikurs istoriniame Kauno centrinio pašto

Nacionalinis architektūros institutas (NAI) įsikurs istoriniame Kauno centrinio pašto pastate – reikšmingame modernizmo architektūros pavyzdyje, simbolizuojančiame tarpukario Lietuvos atgimimą, gyvybingumą ir veržlumą į pasaulį. Šis pasirinkimas – ne atsitiktinis: stiprų simbolinį krūvį turinti erdvė tampa ne tik fiziniu institucinės veiklos centru, bet ir galinga metafora naujai komunikacijai, atvirumui bei kūrybinei aistrai, kuri, pasak Van Abbe muziejaus direktoriaus Charles Esche, būtina kiekvienam gyvybingam muziejui. Skirtingai nei daugelis panašių institucijų, įsikūrusių buvusiose pramoninėse ar specialiai tam statytose patalpose, NAI įsikurs reprezentaciniame, valstybingumą įkūnijančiame pastate, kurio architektūrinis charakteris ir istorinė dviasia taps neatskiriama instituto tapatybės dalimi. Šis sprendimas žymi ne tik fizinį, bet ir simbolinį institucijos įsitvirtinimą: atvirumas, energija ir kūrybinė drąsa taps kertiniais NAI veiklos principais, vedančiais ją į priekį tiek nacionalinėje, tiek tarptautinėje kultūros ir architektūros erdvėje.

NAI laikinasis biuras „K19”

Kol NAI ruošiasi įsikurti istoriniuose Kauno centrinio pašto rūmuose, pirmieji vieši instituto žingsniai bus žengiami kiek arčiau miesto centro – laikinajame biure Kęstučio g. 19. Biuras taps gyva ir atvira erdve diskusijoms, edukacijai, leidinių pristatymams ir architektūros atradimams. Šioje vietoje formosis pirmieji ryšiai su auditorijomis,

eksperimentuojama su ekspozicijų formatais ir pristatomos instituto vizijos. Durys atviros ne tik architektūros bendruomenei, bet ir visiems miestiečiams – tiems, kurie nori giliau pažinti šiuolaikinę architektūrą, jos procesus ir idėjinius užkulsius.

Laikinojo biuro pastatas – modernizmo epochos liudytojas – pastatytas 1934 m. pagal architekto Grigorijaus Gumeniuko projektą. Iš pradžių jis veikė kaip Kauno 3-ioji valstybinė gimnazija ir simbolizavo augančią miesto švietimo ir kultūros dvasį. Pokario metais šis pastatas atliko įvairias viešąsias funkcijas, o vėliau – tapo ir miesto kontraversijų židiniu. Tačiau šiandien, įžengdamas į naują gyvenimo etapą, jis įgyja dar vieną tapatybę – kūrybinės architektūros idėjų centras.

NAI – Naujojo europinio bauhauzo kontaktinis centras

2025 m. balandį NAI tapo oficialiu Naujojo europinio bauhauzo (NEB) kontaktiniu centru. Tai pirmasis tarptautinis projektas, kuriame kartu su 27 Europos šalių partneriais institucija susivienys kurdami tvaresnę, įtraukesnę ir estetiškesnę Europos aplinką. NEB bendruomenė skatina tarpdisciplininį dialogą, rengs kūrybinius eksperimentus bei prisidės prie tvaraus ir įtraukaus dizaino sklaidos.

NEB – iniciatyva, kuria siekiama įgyvendinti Žaliąjį kursą ir paversti jį apčiuopiamais pokyčiais, vadovaujantis vertybių triada: įtraukimu, estetika ir tvarumu. Nuo pat iniciatyvos pradžios ji sulaukė plataus palaikymo visoje Europoje ir už jos ribų. Tai, kas prasidėjo daugiausia kaip paprastų žmonių judėjimas, virto įvairiomis įgyvendinimo pastangomis, o ateinantys metai mums ir kitiems partneriams bus labai svarbūs siekiant dar labiau įtvirtinti ir išplėsti NEB poveikį.

NAI:

- Planuos, organizuos, sudarys ir eksponuos architektūros meno ir architektūros paveldo parodas, inicijuos ir įgyvendins kitus architektūros meno ir architektūros paveldo projektus;
- Organizuos seminarus, paskaitų ciklus, konferencijas, kūrybines dirbtuves, konkursus, festivalius ir kitus renginius, kurie pristato ir analizuoja architektūros meno sritį, jos raidos kryptis, sąveiką su kitomis visuomenės gyvenimo sritimis;
- Užsakys specialiai parodoms ir renginiams sukurti meno kūrinius;
- Organizuos architektūros meno ir su šia sritimi susijusias rezidencijas, skatins architektų ir su šia sritimi susijusių specialistų mainus;
- Įtrauks visuomenę į miestų planavimo procesus siekiant kurti kokybišką, tvarią, visuomenės interesus atitinkančią architektūrinę aplinką;
- Įgyvendins Naujojo europinio bauhauzo, Davoso baukultūrų aljanso ir kitas Europos Sąjungos ar trečiųjų šalių iniciatyvas architektūros meno ir architektūros paveldo srityse;
- Teiks pasiūlymus Kultūros ministerijai dėl architektūros meno ir architektūros paveldo raidos skatinimo;
- Rinks ir pristatys visuomenei aktualią statistinę architektūros meno informaciją;
- Vykdydys muziejinę veiklą – kaups, saugos, tyrinės ir pristatys Lietuvos architektūros meno ir architektūros paveldo muziejinės vertybes;
- Rengs ir įgyvendins kultūrinės edukacijos projektus, praktinius architektūros edukacijos užsiėmimus, įgyvendins architektų kvalifikacijos kėlimo programas ir projektus;
- Organizuos Lietuvos architektūros meno muziejinių vertybių prevencinį konservavimą ir restauravimą;
- Vykdydys architektūros meno ir architektūros paveldo tyrimus;
- Kaups architektūros leidinius ir sudarys galimybę visuomenei jais naudotis atviroje skaitykloje;
- Pristatys Lietuvos architektūrą užsienyje bendradarbiaudamas su Lietuvos ir užsienio valstybių architektūros centrais, architektūros ir kitais muziejais, valstybės archyvais, kitomis kultūros ir meno, mokslo ar mokslinių tyrimų įstaigomis ar organizacijomis.

Kontaktai spaudai

Algirdas Šapoka
Komunikacijos koordinatorius
+370 641 56 237

algirdas@nai.lt